

KAUNO APYLINKĖS TEISMO PIRMININKAS

ĮSAKYMAS DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO KAUNO APYLINKĖS TEISME IR 2024 M. GRUODŽIO 9 D. VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMO APRAŠYME PATEIKTŲ IŠVADŲ PATVIRTINIMO

2024 m. gruodžio 10 d. Nr. V-314
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 103 straipsniu, Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 13P-158-(7.1.2) patvirtintos Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodika (redakcija nuo 2021 m. vasario 3 d.), Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kauno apylinkės teisme tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno apylinkės teismo pirmininko 2023 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. V-207, 23 punktu ir atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 9 d. Kauno apylinkės teismo veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo aprašymą Nr. V4-1460,

1. Tvirtinu 2024 m. gruodžio 9 d. Kauno apylinkės teismo veiklos sričių vertinimo aprašyme Nr. V4-1460 padarytas išvadas.

2. P a v e d u :

2.1. Kauno apylinkės teismo pirmininko pavaduotojoms Vaidai Motiejūnienei, Vitai Padriezaitei, Virginijai Melienei pagal priskirtą vidinio administravimo sritį teisėjams, teismo administracijos padalinių vadovams savo skyriaus darbuotojams, o teisėjų vyresniesiems padėjėjams teisėjo padėjėjų susirinkimų metu priminti apie netoleranciją korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms, kaip atpažinti tokius atvejus ir kaip tokiose situacijose elgtis, vadovaujantis Kauno apylinkės teismo antikorpucinio elgesio kodeksu;

2.2. Kauno apylinkės teismo raštinės skyriaus vedėjai Ligitai Lisauskienei raštinės darbuotojų susirinkimų metu priminti apie pareigą laikantis galiojančių vidaus teisės aktų tinkamai ir atsakingai vykdyti pareigas.

2.3. Kauno apylinkės teismo informacinių technologijų skyriaus vyresniajam specialistui (informatikui) Gediminui Jacevičiui patalpinti 2024 m. gruodžio 9 d. Kauno apylinkės teismo veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo aprašymą Nr. V4-1460 Kauno apylinkės teismo intraneto svetainėje ir internetinėje svetainėje skyriaus „Korupcijos prevencija“ poskyriuose „Kauno apylinkės teismo korupcijos prevencijos veikla“, „Teismo korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas“.

3. Į p a r e i g o j u teismo administracijos sekretorę Miglę Musteikytę:

3.1. supažindinti su šiuo įsakymu ir 2024 m. gruodžio 9 d. Kauno apylinkės teismo veiklos sričių vertinimo aprašymu Nr. V4-1460 Kauno apylinkės teismo pirmininko pavaduotojas Vaidą Motiejūniene, Vitą Padriezaite, Virginiją Melienę, teismo kanclerę Astą Ablingytę-Bliujienę, Raštinės skyriaus vedėją Ligita Lisauskiene, Finansų skyriaus vedėją Vilmą Škadauskiene, Ūkio skyriaus vedėją Vladą Krapavicką, Archyvo skyriaus vedėją Aliną Griniene, Informacinių technologijų skyriaus vyresnįjį specialistą (informatiką) Gediminą Jacevičių, teisėjo vyresniąsias padėjėjas Indrę Veličkienę, Rimantę Greblikaitę, Aliną Martinkienę;

3.2. supažindinti pakartotinai su Kauno apylinkės teismo antikorpucinio elgesio kodeksu visus Kauno apylinkės teismo teisėjus, valstybės tarnautojus ir asmenis, dirbančius pagal darbo sutartis.

Teismo pirmininkas

Parengė

Gabija Vilemavičiūtė

2024-12-10

Arūnas Purvainis

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

Kauno apylinkės
teismo pirmininkas

Biudžetinė įstaiga, Laisvės al. 103, LT-44291 Kaunas, tel. (0 37) 466 242, faks. (0 37) 424 743, el. p. kauno.apylinkes.teisma@ktm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 302942349. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302942349

KAUNO APYLINKĖS TEISMO VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS

2024 m. gruodžio 9 d. Nr. V4-1460

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, Teisėjų tarybos 2012 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 13P-158-(7.1.2) patvirtinta Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodika (redakcija nuo 2021 m. vasario 3 d.) (toliau – ir Metodika), Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246, Kauno apylinkės teismo pirmininko 2023 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. V-207 patvirtintu Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kauno apylinkės teisme aprašu (toliau – ir Aprašas), Kauno apylinkės teismo 2023 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtintu Kauno apylinkės teismo antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planu 2023–2024 metams, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas Kauno apylinkės teismo veikloje laikotarpiu nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2024 m. birželio 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Kauno apylinkės teismo pirmininko patarėja Gabija Vilemavičiūtė.

Kauno apylinkės teismo pirmininko 2024 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. V-307 „Dėl Kauno apylinkės teismo veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo“ pagrindu korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinama šiose Kauno apylinkės teismo veiklos srityse, nesusijusiose su teisingumo vykdymu:

1. bylų paskirstymas teisėjams;
2. asmenų aptarnavimas, prašymų, skundų, kitų procesinių dokumentų priėmimas, procesinių dokumentų išdavimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinamosiose srityse atliktas pagal Metodikos 9, 10, 12.1–12.4, 13 punktuose numatytus kriterijus.

Atliekant vertinimą naudoti teisės aktų ir dokumentų turinio analizės, prieinamos informacijos stebėjimo ir analizavimo metodai.

Bylų paskirstymo teisėjams korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliekamas nustačius, kad šioje srityje nustatytas vienas korupcijos tikimybės egzistavimą lemiantis kriterijus (gauti skundai pranešimai, pareiškimai dėl atliktų veiksmų ar priimtų veiksmų) ir du korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimą lemiantys veiksniai (vidiniai ir individualūs).

Asmenų aptarnavimo, prašymų, skundų, kitų procesinių dokumentų priėmimo, procesinių dokumentų išdavimo korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliekamas nustačius, kad šioje srityje identifiкуotas vienas korupcijos tikimybės egzistavimą lemiantis kriterijus (padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika) ir du korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimą lemiantys veiksniai (vidiniai ir individualūs).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas bylų paskirstymo teisėjams srityje

Kauno apylinkės teismo procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių, patvirtintų Kauno apylinkės teismo pirmininko 2019 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-225, 4.1. punktas numato, kad teismo proceso bylas LITEKO elektroninėse bylų kortelėse registruoja ir suformuluoja bylos viršelį teismo pirmininko įgalioti teismo rūmų raštinės darbuotojai (pagal pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas), laikydamiesi bylos (procesinio dokumento) gavimo teisme eiliškumo, tą pačią dieną, bet ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos 12 val. nuo bylos iškelimą teisme inicijuojančio dokumento gavimo dienos. Kiekvienai teismo proceso bylai užvedama atskira elektroninė bylų kortelė. Užregistruotas ir teismo pirmininko įsakymu patvirtintų Bylų paskirstymo teisėjams taisyklių nustatyta tvarka paskirtas teismo proceso bylas atsakingas už bylų paskirstymą teismo rūmų raštinės darbuotojas perduoda teisėjams jiems pasirašant Bylų perdavimo teisėjamas apskaitos žurnale (sąrašė) (Kauno apylinkės teismo procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių 4.2. punktas).

Kauno apylinkės teismo raštinės skyriaus Kauno rūmų specialisto (raštinės darbuotojo) pareigybės aprašyme, patvirtinto teismo pirmininko 2023 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. V-31, 5.5. punktas numato, kad pagal suteiktus įgaliojimus specialistas (raštinės darbuotojas) skirsto užvestas bylas teisėjams naudojantis teismų informacinės sistemos LITEKO bylų skirstymo moduliui. Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-80 „Dėl atsakingų už bylų paskirstymą asmenų nustatymo“ (suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 4 d.) vertinamuoju laikotarpiu numatė asmenis, skirstančius bylas teisėjams Kauno apylinkės teisme ir asmenis LITEKO sistemoje formuojančius bylas (įsakymo 1.1.2., 1.1.3., 3.1.2., 3.1.3. papunkčiai).

Kauno apylinkės teismo raštinės skyriaus patarėja 2024 m. gegužės 23 d. tarnybiniu pranešimu Nr. V4-759 informavo teismo pirmininką, kad 2024 m. gegužės 8 d. atliekant Bylų paskirstymo teisėjams tvarkos laikymosi patikrinimą, nustatyta, jog 2024 m. gegužės 7 d. skirstytos 5 administracinių nusižengimų bylos ir 3 baudžiamosios bylos (teikimai) buvo paskirtos specialistės (raštinės darbuotojos), kuri neturėjo teisės skirstyti bylas. Vertinamuoju laikotarpiu už bylų užvedimą buvusi atsakinga darbuotoja nurodė, kad esant dideliame darbo krūviui bei LITEKO sutrikimams, su kolegės leidimu prisijungė prie jos kompiuterio su savo paskyra ir LITEKO formavo bylų korteles. Tuo metu kita darbuotoja, buvusi atsakinga už bylų paskirstymą patvirtino, kad kolegei leido prisijungti prie jos kompiuterio ir esant dideliame darbo krūviui, skirstant baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas, nepastebėjo, jog bylos buvo skirstomos kolegės vardu.

Vertinimo metu nustatyta, kad Kauno apylinkės teismo procesinių dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklės bei Kauno apylinkės teismo pirmininko įsakymas dėl atsakingų už bylų paskirstymą asmenų nustatymo pakankamai išsamiai ir aiškiai reglamentuoja bylų užvedimo ir skirstymo procesus, numato asmenis, atsakingus už bylų užvedimą bei paskirstymą. Šiuo atveju Kauno rūmų specialistė (raštinės darbuotoja) paskirstė bylas neturėdama teisės to daryti ne dėl nepakankamai išsamiai, aiškiai suformuluotų vidaus teisės aktų ar netinkamai apibrėžtų funkcijų pareigybės aprašyme, o dėl didelio darbo krūvio bei neatidumo, kai nepatikrinusi ar kolegė atsijungė nuo savo paskyros, ėmė skirstyti bylas jos vardu. Pažymima, kad Kauno apylinkės teismo 2024 metų organizacinės veiklos priežiūros plano, patvirtinto teismo pirmininko 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-35, 2.2. punktas numato priemonę atlikti kartą per ketvirtį bylų paskirstymo teisėjamas tvarkos laikymosi patikrinimą. Vertinamuoju laikotarpiu bylos netinkamai buvo paskirstytos 2024 m. gegužės 7 d., o jau sekančią dieną atliekant patikrinimą buvo nustatytas netinkamas jų paskirstymas (bylos paskirtos asmens neturinčio teisės skirstyti bylas). Kauno apylinkės teismo pirmininko 2024 m. gegužės 10 d. potvarkiu Nr. (1.24.)-PO-193 siekiant užtikrinti teisėjo paskyrimo procedūros skaidrumą, kad pirminių duomenų įvedimo ir teisėjo paskyrimo veiksmai būtų atlikti skirtingų darbuotojų, buvo panaikinti teisėjų paskyrimai anksčiau nurodytose bylose ir naudojantis LITEKO Bylų skirstymo moduliui iš naujo atlikta teisėjo skyrimo procedūra. Šiuo atveju darbo pareigų pažeidimo tyrimai nepradėti, su darbuotojomis individualiai aptartos

nustatytos klaidos bei priemonės siekiant jų ateityje išvengti, atkreiptas dėmesys į tinkamą ir atsakingą pareigų vykdymą.

Taigi Kauno apylinkės teismas operatyviai nustatė bylų skirstymo pažeidimą ir ėmėsi visų būtinų priemonių pašalinti bet kokias prielaidas korupcijos apraiškoms pasireikšti, kad panašaus pobūdžio situacijos nepasikartotų ateityje. Atsižvelgiant į tai, galima daryti išvadą, kad šiuo metu Kauno apylinkės teisme esantis teisinis bylų skirstymo ir užvedimo reglamentavimas yra tinkamas bei pakankamas, todėl visapusiškai įgyvendinama vidaus kontrolė, užtikrinamas veiklos efektyvumas ir veiksmingumas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas asmenų aptarnavimo, prašymų, skundų, kitų procesinių dokumentų priėmimo, procesinių dokumentų išdavimo srityje

Kauno apylinkės teismo antikorupcinio elgesio kodeksas, patvirtintas Kauno apylinkės teismo pirmininko 2022 m. rugšėjo 1 d. įsakymu Nr. VE-251, nustato teisme taikomas skaidrumo vertybes, sąžiningos veiklos nuostatas bei jų laikymosi užtikrinimo gaires, vykdomą dovanų politiką, privačių interesų konfliktų prevenciją, taip pat vidinių informacijos apie pažeidimus taikymo kanalų įdiegimo, atnaujinimo, funkcionavimo tvarką bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo priemones. Kauno apylinkės teismo antikorupcinio elgesio kodekso 11 punktą numato, kad interesantui duodant kyšį ar jį palikus, darbuotojas privalo neimti kyšio į rankas, nepriklausomai nuo jo vertės, jei yra galimybė, padaryti pokalbio garso, vaizdo įrašą, nufotografuoti paliktą kyšį, aiškiai pareikšti ir savo elgesiu parodyti interesantui, kad netoleruoja jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų, paaiškinti interesantui, kad jo veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstami ir užtraukti baudžiamąją atsakomybę, įspėti interesantą, kad apie kyšio davimą bus informuotas tiesioginis vadovas bei atsakingas subjektas. Teisme taikoma nulinė dovanų tolerancija. Darbuotojams draudžiama priimti bet kokios vertės dovanas arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą arba jo regimybę tretiesiems asmenims, taip pat moralinį ar kitokio pobūdžio įsipareigojimą, galintį turėti įtakos sprendimų priėmimui, viešiesiems pirkimams, sandorių sudarymui ar kitaip paveikti teisme priimamus sprendimus ar sukelti abejonių dėl šių sprendimų objektyvumo ir nešališkumo (Kauno apylinkės teismo antikorupcinio elgesio kodekso 26 straipsnis). Jei darbuotojui norima įteikti dovaną ne pagal įstatymą, tokią dovaną turi būti atsisakoma priimti / ji turi būti gražinta dovanos davėjui, o nesant tokios galimybės — kodekse nustatyta tvarka ir terminais apie tokį dovanojimo faktą turi būti informuojamas atsakingas subjektas. Darbuotojas savo veiksmais negali sukelti regimybės kitiems darbuotojams ar tretiesiems asmenims, kad jis pats ar teisme yra toleruojami kitokių nei šiuo kodeksu leidžiamų dovanų priėmimai (Kauno apylinkės teismo antikorupcinio elgesio kodekso 26.3. ir 26.4. straipsniai). Kauno apylinkės teismo antikorupcinio elgesio kodekso 41–43 straipsniai reglamentuoja, kad jei darbuotojui bandoma įteikti dovaną, gautą ne pagal įstatymą, jis turi atsisakyti ją priimti. Darbuotojas privalo inicijuoti dovanos, gautos ne pagal įstatymą gražinimą dovanos davėjui ir apie tai bet kokia forma (raštu, žodžiu) pranešti savo tiesioginiam vadovui (jei dėl objektyvių priežasčių to negalint padaryti, informuoti teismo pirmininką ir / ar atsakingą subjektą), pateikiant kartu su liudytojais (tiesioginiu vadovu, kitais darbuotojais) užpildytą laisvos formos aktą. Nesant galimybės gražinti dovanos, gautos ne pagal įstatymą, teismo darbuotojas privalo užpildyti dovanos perdavimo aktą ir padaryti dovanos nuotrauką, užtikrinti, kad dovana nebūtų prarasta ar sunaikinta iki jos perdavimo atsakingam subjektui, bet kokia forma (raštu, žodžiu) pranešti savo tiesioginiam vadovui, o dėl objektyvių priežasčių to negalint padaryti, informuoti teismo pirmininką ir / ar atsakingą subjektą, dovaną perduoti, o užpildytą dovanos perdavimo aktą kartu su dovanos nuotraukomis išsiųsti atsakingam subjektui elektroniniu paštu arba perduoti raštu.

Kauno apylinkės teismo Kauno rūmuose 2024 m. gegužės 10 d. atėjusi moteris informacijoje dirbančios Raštinės skyriaus specialistės (raštinės darbuotojos) paklausė kaip galėtų susisiekti su konkrečia teisėja ir padavė jai voką su dviem bilietais į teatrą. Teismo darbuotoja, pravėrusi voką ir pasižiūrėjusi kas yra jo viduje, bandė susisiekti su teisėja bei informuoti apie jai

atneštą voką. Raštinės skyriaus specialistei (raštinės darbuotojai) nepavykus susisiekti su teisėja, ji paskambino su teisėja dirbančiai teismo posėdžių sekretorei, kuri atėjusi prie informacijos paėmė iš nepažįstamos moters voką su bilietais ir išėjo. Teisėja, gavusi voką su bilietais nedelsdama susisiekė su Kauno apylinkės teismo pirmininko pavaduotoja, informavo apie situaciją ir surašė tarnybinį pranešimą Nr. V4-724.

Vertinimo metu nustatyta, kad Kauno apylinkės teismo antikorpucinio elgesio kodeksas pakankamai išsamiai ir aiškiai reglamentuoja dovanų politikos įgyvendinimo tvarką, detaliam nustato darbuotojų veiksmus kaip elgtis, jeigu jiems bandoma įteikti dovaną, gautą ne pagal įstatymą. Nors Raštinės skyriaus specialistė (raštinės darbuotoja) ir teismo posėdžių sekretorė, kai buvo bandoma perduoti teisėjai voką su bilietais į teatrą, nesivadovavo Kauno apylinkės teismo antikorpucinio elgesio kodeksu ir neužkirto kelio galimai korpucinio pobūdžio nusikalstamai veikai, tačiau taip nutiko ne dėl neaiškiai reglamentuoto vidaus teisės akto ar netinkamai apibrėžtų funkcijų pareigybės aprašyme, o dėl nepakankamai gerų darbo įgūdžių, nežinojimo (nepakankamas įsigilėjimas į dovanų politiką reglamentuojantį teisės aktą) bei praktinių įgūdžių trūkumo. Pažymima, kad teisėja, gavusi voką su bilietais, nedelsiant apie tai informavo teismo administraciją, o subjektas, atsakingas už korpucijai atsparios aplinkos kūrimą, teismo pirmininko pavedimu atliko neplaninį tikslinį patikrinimą, kurio metu nustatė, jog Raštinės skyriaus specialistės (raštinės darbuotojos) veiksmuose galimai yra darbo drausmės pažeidimo požymių, o teismo posėdžių sekretorės veiksmuose – tarnybinio nusižengimo požymių. Atsižvelgiant į tai, teismo posėdžių sekretorės atžvilgiu buvo pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, kurio metu konstatuota, kad teismo posėdžių sekretorė padarė tarnybinį nusižengimą ir pasiūlyta jai skirti tarnybinę nuobaudą – pastabą. Teismo kanclerės 2024 m. liepos 30 d. įsakymų Nr. P-451 teismo posėdžių sekretorei paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba. Raštinės skyriaus specialistės (raštinės darbuotojos) atžvilgiu darbo drausmės pažeidimo tyrimas nepradėtas, nes darbuotoja išėjo iš darbo. Pažymima, kad nustačius jog bilietus į teismą atnešusios moters veiksmuose yra pagrindo išvelgti korpucinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių, buvo kreiptasi į prokuratūrą dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo. Specialiųjų tyrimų tarnybos Kauno valdyba 2024 m. birželio 21 d. pradėjo ikiteisminį tyrimą pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 227 straipsnio 1 dalį.

Taigi Kauno apylinkės teismas, nustatęs galimai korpucinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymius, ėmėsi visų būtinų priemonių, kad panašaus pobūdžio situacijos nepasikartotų ateityje. Kauno apylinkės teisme buvo pradėti patikrinimai, minėtas atvejis pristatytas teismo darbuotojams antikorpucinio švietimo renginyje, pakartotinai priminta kaip elgtis tokio pobūdžio situacijose, kreiptasi dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo, todėl galima daryti išvadą, kad šiuo metu Kauno apylinkės teisme esantis teisinis dovanų politikos reglamentavimas yra tinkamas bei pakankamas, o operatyviai nustatytas, ištirtas bei darbuotojams pristatytas atvejis užtikrins veiklos efektyvumą ir veiksmingumą, taip pat sumažins rizikas korpucijos apraiškoms pasireikšti.

Pasiūlymai:

1. pakartotinai visiems teismo darbuotojams susirinkimų metu priminti apie netoleranciją korpucinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms, kaip atpažinti tokius atvejus ir kaip tokiose situacijose elgtis;
2. pakartotinai raštinės darbuotojų susirinkimų metu priminti apie pareigą laikintis galiojančių vidaus teisės aktų tinkamai ir atsakingai vykdyti pareigas.

PRIDEDAMA:

1. Korpucijos pasireiškimo tikimybės nustatymą lemiančių veiksnių ir kriterijų lentelės (6 lapai).

Teismo pirmininko patarėja

Gabija Vilemavičiūtė